

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Lagere School - Sint-Clemensschool te Hoeilaart

Hoofdstructuur bao

	Pedagogische eenheid	112565-6023
	Instellingsnummer	6023
	Instelling	Vrije Lagere School - Sint-Clemensschool
directeur		Geneviève OCKERMAN en Etienne Coosemans
adres		Waversesteenweg 2 - 1560 HOEILAART
telefoon		02-657.01.40
fax		02-657.48.59
e-mail		admdir.sint-clemens@telenet.be
website/URL		www.vrijesint-clemensschool.be
	Bestuur van de instelling	962852 - vzw Vrije St-Clemensschool te HOEILAART
adres		Waversesteenweg 2 - 1560 HOEILAART
	Scholengemeenschap	122234 - Zoniën te HOEILAART
adres		Waversesteenweg 2 - 1560 HOEILAART
	CLB	114991 - Vrij CLB Leuven te LEUVEN
adres		Karel van Lotharingenstraat 5 - 3000 LEUVEN
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	27/02/2012, 28/02/2012, 01/03/2012
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	01/03/2012
	Datum bespreking verslag met de instelling	16/03/2012
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Lieve Leconte
	Teamleden	Leen Willems
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Lager onderwijs: Nederlands	7
3.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	8
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	9
4.1 Personeelsbeheer	9
4.2 Professionalisering	9
4.3 Materieel beheer	9
4.4 Welzijn	9
4.5 Curriculum	9
4.6 Begeleiding	9
4.7 Evaluatie	9
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	11
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	13
6.1 Wat doet de school goed?	13
6.2 Wat kan de school verbeteren?	13
6.3 Wat moet de school verbeteren?	13
7. ADVIES	14
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	14

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende woonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op woonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De vrije lagere school 'Sint-Clemens' ligt in het centrum van Hoeilaart, een gemeente dichtbij de taalgrens. De omgeving wordt gekenmerkt door een groeiende anders- en Franstalige populatie en dit weerspiegelt zich ook in de leerlingenkenmerken op deze school. Vrijwel alle leerlingen komen uit het dorp en stromen door vanuit de autonome kleuterschool, gelegen op dezelfde campus. Beide onderwijsstructuren **profiëren** zich bewust als één **basisschool** en worden deskundig geleid door een pedagogische en een administratieve directeur. De vernieuwde invulling van het leiderschap, evenals de samenwerking met en de ondersteuning van het schoolbestuur en de scholengemeenschap hebben de voorbije jaren de schoolwerking positief beïnvloed. Geïnspireerd door haar opvoedingsproject stelt de school doelen en verwachtingen voorop met respect voor het Nederlandstalig karakter en haar christelijke waarden.

Deze lagere school voldoet aan de **erkenningvoorwaarden**. Het onderzoek naar de leergebieden **Nederlands** en **wereldoriëntatie** geeft duidelijk aan dat de school op een kwaliteitsvolle wijze de leerplandoelen realiseert rond kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes die noodzakelijk zijn om de eindtermen te bereiken. Zowel de outputgegevens waaronder de eigen schoolprestaties, de schoolloopbaangegevens en de globale resultaten na het aanvangsjaar in het secundair onderwijs, als de processen die hiertoe bijdragen, bevestigen het rendement van de schoolwerking.

De realisatie van het leerplan **Nederlands** vertrekt vanuit een gelijkgerichte visie, een duidelijke systematiek en leerinhoudelijke afspraken. Om het leerplan te vertalen naar de klaspraktijk, gebruikt de school onderwijsleerpakketten. De doelgerichte en consequente toepassing hiervan garandeert een gradueel en evenwichtig onderwijsaanbod. De vorderingen van de leerlingen worden systematisch en breed opgevolgd met valide en transparante evaluatie-instrumenten. Deze evaluatiegegevens ondersteunen het leer- en onderwijsproces. Opvallend zijn de doeltreffende acties aangestuurd vanuit het beleid rond gelijke onderwijskansen. Deze richten zich op de verhoging van de verschillende taalvaardigheden en dragen bij tot betere leerprestaties.

Wat het leergebied **wereldoriëntatie** betreft, slaagt de school er grotendeels in de volledigheid van haar onderwijsaanbod te bewaken. Schooleigen leerlijnen en formele afspraken bevorderen de gradatie en continuïteit binnen dit leergebied. De leerlingen krijgen een leerplangericht aanbod dat aansluit bij hun leef- en belewingswereld. De school stelt hiervoor eigen thema's samen die steunen op actuele bronnen. Deze bieden ruime mogelijkheden tot actief leren en tot de ontwikkeling van basiscompetenties, -vaardigheden, -houdingen en interesses. Opmerkelijk is de geïntegreerde aanpak van de leergebiedoverschrijdende eindtermen rond 'leren leren', sociale vaardigheden en informatie- en communicatietechnologie (ICT). De evaluatiepraktijk binnen dit leergebied heeft nog uitbreidingsmogelijkheden.

Om een uitspraak te doen over de **kwaliteitszorg** op deze lagere school, onderzocht de inspectie de **evaluatie- en rapporteringspraktijk**. De school gebruikt meerdere evaluatie-instrumenten om na te gaan of de leerlingen de vooropgestelde doelen bereiken en om het leer- en onderwijsproces te ondersteunen. Om op een meer objectieve manier zicht te krijgen op de leerprestaties van de leerlingen, gebruikt de school ook extern evaluatiemateriaal. Ze analyseert en vergelijkt de resultaten van genormeerde en netgebonden eindtesten met de resultaten van haar interne evaluaties. Deze vorm van kwaliteitscontrole leidt tot reflectie over het onderwijsaanbod en de onderwijsaanpak, maar minder tot bijsturing van de **evaluatiepraktijk**. Voor een aantal leergebieden en leerdomeinen ervaart de school een sterke nood aan leerplangerichte criteria om de ontwikkelingsevolutie van de leerlingen op te volgen en in kaart te brengen. Dit weerspiegelt zich ook in de wijze van **rapportering**. Het rapport geeft weinig informatie over hoe de leerling vordert in zijn eigen ontwikkeling rond kennis, vaardigheden en

attitudes. De school is zich bewust van de mogelijkheden om haar **evaluatie- en rapporteringspraktijk** competentiegericht te vervolledigen en om de leerlingen talentgericht te oriënteren naar het vervolgonderwijs.

De ontwikkelingen binnen het schoolbeleid en de actieve betrokkenheid van de teamleden versterken de **beleidskracht** op deze school. Het organiserende en het begeleidende leiderschap, de collegiale samenwerking tussen het kleuter- en lager onderwijs, evenals het engagement en de dynamiek van het hele team vormen een stevige basis om de onderwijskwaliteit verder te optimaliseren en om 'samen school te maken'.

De inspectie besluit de doorlichting in het lager onderwijs met een **gunstig advies**. De school verdient alle aanmoediging om op de ingeslagen weg verder te gaan.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Lager onderwijs

Nederlands

wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De school **realiseert** op een kwaliteitsvolle wijze de leerplandoelen rond kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes die noodzakelijk zijn om de eindtermen voor het leergebied Nederlands te bereiken. Dit blijkt uit de voorgelegde resultaten en schoolloopbaangegevens van de leerlingen, de planningsdocumenten van de leerkrachten, het onderwijsaanbod, de evaluaties en het leerlingenwerk.
- Het **onderwijsaanbod** vertrekt vanuit een gelijkgerichte visie, een duidelijke systematiek en leerinhoudelijke afspraken. Het leerplan vormt het **referentiekader** om de volledigheid van het onderwijsaanbod binnen dit leergebied te bewaken. Om het leerplan te concretiseren en te plannen, zijn de onderwijsleerpakketten richtinggevend.
- De planningsdocumenten, het leerlingenwerk en de evaluaties bevestigen de volledigheid van het aanbod en de doelgerichte toepassing van de onderwijsleerpakketten. Deze gelijkgerichte werkwijze heeft een gunstige invloed op de **verticale en horizontale samenhang** in het aanbod en op het **harmonisch evenwicht** tussen de verschillende domeinen van dit leergebied. Er fungeren evenwel weinig afspraken om de samenhang met andere leergebieden te bewaken en om de algoritmen en heuristieken, die de onderwijsleerpakketten voorstellen, functioneel aan te wenden in het klasbeeld.
- Vanuit haar taal- en gelijke onderwijskansenbeleid (GOK) legt de school specifieke accenten om de ontwikkeling van de verschillende taalvaardigheden bij de leerlingen te verhogen. De **brede, geïntegreerde** en graduele acties zijn in grote mate gericht op functioneel taalgebruik en vertalen zich onder meer in kwaliteitsvolle lees- en spreekbevorderende initiatieven en strategieën. De communicatie met leerlingen gebeurt op een correcte en respectvolle wijze. De aandacht voor gelijkgerichtheid en continuïteit in schooltaalbegrippen heeft nog uitbreidingsmogelijkheden.
- Binnen haar **onderwijsorganisatie** voorziet de school voldoende **onderwijstijd** die ze efficiënt aanwendt om het leerplan Nederlands te kunnen realiseren. **Werk- en groepeeringsvormen** zoals coöperatief leren, leesgroepen, forumlezen, kringgesprekken, presentaties, ... ondersteunen de leerplanrealisatie. Deze interactieve werkvormen bieden voluit kansen om kennis, inzichten en vaardigheden in te oefenen in een krachtige taalleeromgeving. Bovenop stimuleren ze de interactie en de samenhang tussen de leerlingen, de attitudevorming, de leerhouding en de ontwikkeling van sociale en ICT-vaardigheden.
- De **leerbegeleiding** binnen dit leergebied steunt op evaluatieresultaten, een leerlingvolgsysteem, foutenanalyses, observaties en doelmatig overleg. Deze informatie verscherpt de **beeldvorming** en bevordert een ondersteuning op maat van de leerling of van de groep. Hoewel de verschillen tussen de leerlingen doorgaans worden opgevangen door differentiatie- en remediërmogelijkheden uit de gehanteerde onderwijsleerpakketten, door eigen ontwikkeld materiaal en door groepeeringsvormen, verloopt de realisatie van deze **eerstelijnszorg** minder gelijkgericht.
- De leerlingen krijgen ondersteuning van de klastitularis of van de zorgleerkrachten en indien nodig schakelt de school externe begeleiding in. Opvallend is de doordachte aanpak om leerlingen met leesproblemen **extra te begeleiden**. Voor leerlingen met een taal- of leerstoornis past de school in overleg sticordimaatregelen toe. De

toegepaste differentiatie is herkenbaar in de werkvormen, het leerlingenwerk, de evaluaties, de huistaken en de rapporten. Voor leerlingen met leervoorsprong zijn de differentiatiemogelijkheden veeleer beperkt.

- De **evaluatiepraktijk** binnen dit leergebied is **valide** en transparant en vormt een ondersteuning voor het leer- en onderwijsproces. De school gebruikt de evaluaties van de gehanteerde onderwijsleerpakketten, eigen ontwikkeld materiaal en genormeerde taaltesten om de vorderingen van de leerlingen **evenwichtig** en **breed** op te volgen. De richtlijnen in het leerplan om de leerlingen competentie- en procesgericht te evalueren, zijn doorgaans herkenbaar in de gehanteerde evaluatievormen. Er zijn evenwel nog groeimogelijkheden om leerplangerichte criteria te hanteren voor de observatie en evaluatie van bepaalde vaardigheden.
- Hoewel de toetsenmap en het rapport een aantal gerealiseerde doelen of leerinhouden voor dit leergebied verduidelijken, is de schriftelijke **rapportering** weinig **informatief** en competentiegericht.
- De school heeft een ruim aanbod aan **leermiddelen** en ondersteunend materiaal om het leerplan kwaliteitsvol te kunnen realiseren.
- De leerinhoudelijke overlegmomenten en de efficiënte aanwending van de interne **deskundigheid** verhogen de kwaliteit van dit leergebied en de realisatie van de leerplandoelen.
- De kritische reflectie op de gehanteerde onderwijsleerpakketten en op de jaarlijkse netgebonden eindresultaten, evenals de tussentijdse evaluaties van de GOK-acties bevestigen de aandacht voor de **kwaliteitszorg** binnen dit leergebied. Deze gegevens leiden tot bijstellingen in het onderwijsaanbod en de onderwijsaanpak.

3.2 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Motivering

- De school **realiseert** in voldoende mate de leerplandoelen rond kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes die noodzakelijk zijn om de eindtermen voor het leergebied wereldoriëntatie te bereiken. Dit blijkt uit de leerplangerichte planning, het brede aanbod en het leerlingenwerk.
- Het leerplan, de eindtermen en een aantal schooleigen leerlijnen vormen het **referentiekader** voor de bepaling van het **onderwijsaanbod**. Om het leerplan te concretiseren en te plannen, vertrekt de school vanuit eigen samengestelde thema's die steunen op actuele bronnen.
- De individuele planningsdocumenten, de schooleigen leerlijnen en formele afspraken illustreren de groeiende zorg voor het **harmonisch evenwicht** en voor de **verticale en horizontale samenhang** binnen dit leergebied, evenals de aandacht om de realisatie van het leerplan doeltreffend te bewaken. De uitgewerkte leerlijnen rond onder meer tijd, ruimte en kaartvaardigheid brengen de te realiseren doelen en activiteiten per leeftijdsgroep duidelijk in kaart. De thema's werden op elkaar afgestemd en overlappingen en hiaten zijn inmiddels bijgestuurd. Een verdere leerinhoudelijke afstemming op de leerplandoelen is voor sommige leeftijdsgroepen nog in ontwikkeling.
- De aangeboden thema's en projecten getuigen van **werkelijkheidgericht onderwijs** dat aansluit bij de leef- en belevingswereld van de leerlingen en dat inspeelt op actuele gebeurtenissen. Ze bieden ruime mogelijkheden tot actief leren en tot de ontwikkeling van basiscompetenties, -vaardigheden, -houdingen en interesses in een krachtige leeromgeving. De richtlijnen in het leerplan om leerlingen te laten waarnemen, exploreren, experimenteren en te leren onderzoeken zijn duidelijk herkenbaar in de onderwijsleersituaties en in de activiteiten in de klas, de nabije en verdere omgeving. Ook de faciliteiten van de schoolomgeving worden benut om leerervaringen op te doen.

- Opvallend binnen dit leergebied is de doelgerichte en geïntegreerde aanpak van de **leergebiedoverschrijdende eindtermen** rond leren leren, ICT- en sociale vaardigheden. De school past interactieve werk- en organisatievormen toe en biedt strategieën, leertips, stappenplannen en ICT-materiaal aan om leerlingen zelfstandig te leren werken en opzoeken. De deelname aan solidariteits- en parochiale acties bevorderen in sterke mate de sociale relaties, de verbondenheid en de betrokkenheid van de leerlingen en het respect voor de culturele diversiteit.
- Binnen haar **leerbegeleiding** heeft de school aandacht voor bijkomende ondersteuning van leerlingen met leermoeilijkheden of leerstoornissen.
- De **evaluatie- en rapporteringpraktijk** binnen dit leergebied steunt in mindere mate op valide en transparante gegevens. Er fungeren geen uniforme afspraken en criteria om de vorderingen van de leerling voor dit leergebied leerplangericht te evalueren. Dit bemoeilijkt een gelijkgerichte en doeltreffende observatie en beoordeling van zowel kennis, inzicht, vaardigheden en attitudes. Ook het rapport schetst geen duidelijk beeld over het leer- en ontwikkelingsproces van de leerling voor dit leergebied. Er zijn wel enkele initiatieven die wijzen op een geïntegreerde en procesgerichte evaluatie in het leer- en onderwijsproces.
- De **leermiddelen** en de **klasinrichting** ondersteunen de realisatie van het leerplan. De school beschikt over actueel bronnenmateriaal, een computerlokaal, digitale borden, een mediatheek en enkele techniekoffers. In vrijwel alle leeftijdsgroepen treffen we overzichtelijke themahoeken, actualiteitenborden en functionele tijd- en ruimtekaarten aan.
- De doelgerichte werkgroepvergaderingen rond verschillende aspecten van dit leergebied, evenals de nascholingen en studiedagen bevorderen de **deskundigheid** van de leerkrachten en verhogen de gezamenlijke inzet om het leerplan doeltreffend te realiseren. Er zijn evenwel uitbreidingsmogelijkheden om op basis van objectieve outputgegevens het rendement van de inspanningen na te gaan en de **kwaliteit** van het aanbod en de evaluatiepraktijk te onderzoeken en bij te sturen.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Personeelsbeheer

4.2 Professionalisering

4.3 Materieel beheer

4.4 Welzijn

4.5 Curriculum

4.6 Begeleiding

4.7 Evaluatie

4.7.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Motivering

- De school evalueert haar leerlingen in functie van controle op het bereiken van de vooropgestelde doelen, de sturing van het onderwijsleerproces, de ondersteuning van de leerlingen en de oriëntering. Hoewel meerdere beleidsdocumenten deze **visie** weergeven, zijn er weinig doeltreffende afspraken rond de inhoudelijk vormgeving van de eigen evaluatiepraktijk. De school ervaart een nood aan valide en transparante **criteria** om de ontwikkeling van de leerling voor bepaalde aspecten te observeren en te evalueren.
- De toekenning van de **getuigschriften** en de oriëntering naar het secundair onderwijs gebeurt in samenspraak op basis van behaalde resultaten in de leergebieden en de talenten van het kind.
- De evaluatiepraktijk steunt onder meer op de gehanteerde onderwijsleerpakketten, schooleigen toetsen, een leerlingvolgsysteem, screenings rond welbevinden, betrokkenheid en competenties en op extern evaluatiemateriaal. Voor een aantal leergebieden is de relatie met het leerplan duidelijk herkenbaar, maar voor sommige leergebieden en -domeinen beantwoorden de evaluatiecriteria te weinig aan de richtlijnen van het leerplan. De schooleigen evaluaties duiden veeleer op meting van kennis en minder op de ontwikkelde vaardigheden en attitudes. Er zijn wel een aantal goede aanzetten om **competentie- en procesgericht** te evalueren en om evaluatievormen te gebruiken waarbij leerlingen zichzelf kunnen evalueren.
- Hoewel de school de **leergebiedoverschrijdende eindtermen** rond 'leren leren', ICT- en sociale vaardigheden doelgericht nastreeft, is evaluatie weinig transparant. De uitgewerkte leerlijnen bieden alvast een stevige basis om deze te vertalen in concrete kijkwijzers en evaluatielijnen.
- De evaluatie- en observatiegegevens, het leerlingvolgsysteem en de foutenanalyses vormen een degelijke basis om het leer- en ontwikkelingsproces doelgericht te **ondersteunen**, maar deze resulteren vooral in remediëringsinitiatieven en minder in een doeltreffende klasinterne differentiatie.
- De evaluatiepraktijk is gedeeltelijk afgestemd op het **leerlingenprofiel**. Enerzijds past de school sticordimaatregelen toe bij leerlingen met leerstoornissen. Anderzijds komt gedifferentieerde evaluatie bij leerlingen met leerproblemen of met leervoorsprong weinig aan bod.
- De school gebruikt voor de leergebieden Nederlands en wiskunde doelbewust extern evaluatiemateriaal om op een meer objectieve manier zicht te krijgen op de leerprestaties van de leerlingen. Ze analyseert en vergelijkt de resultaten van genormeerde en netgebonden eindtesten met de resultaten van haar interne evaluaties. Deze vorm van **kwaliteitscontrole** leidt tot reflectie over en bijsturing van het onderwijsaanbod en de onderwijsaanpak, maar minder tot bijsturing van de eigen evaluatiepraktijk. Het behoort wel tot de prioriteiten van de school om vanuit het leergebied muzische vorming de visie op breed evalueren te verkennen.

4.7.2 Rapporteringspraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning.

Motivering

- De school heeft uniforme **afspraken** om met alle betrokkenen mondeling en schriftelijk te communiceren over de vorderingen van de leerlingen, met als doel hun resultaten te onderbouwen en hun ontwikkeling te ondersteunen. Een doeltreffende schriftelijke rapportering, gericht op een brede beeldvorming over het leer- en ontwikkelingsproces van de leerling, heeft evenwel uitbreidingsmogelijkheden.

- Het rapport benadert niet alle ontwikkelingsaspecten en vertoont voor sommige leergebieden geen duidelijke **relatie met het leerplan** of met de eindtermen. Het geeft ook weinig informatie over hoe de leerling vordert in zijn eigen ontwikkeling rond kennis, vaardigheden en attitudes voor de leergebieden en leerdomeinen. De resultaten van de leerlingen zijn veeleer gebaseerd op productgerichte evaluatiegegevens. De wijze van rapportering voor bewegingsopvoeding illustreert de mogelijkheden om de vorderingen van de leerlingen leerplan- en procesgericht weer te geven.
- Hoewel de school de **leergebiedoverschrijdende eindtermen** rond leren leren, ICT- en sociale vaardigheden doelgericht nastreeft en ook screenings gebruikt om het welbevinden, de betrokkenheid en de competenties van de leerlingen op te volgen, ontbreekt hierover een vorm van schriftelijke rapportering.
- Aanvullend bij het cijferoordeel en de verwijzing naar bepaalde leerinhouden, krijgen de leerlingen bijkomende **feedback** over hun vorderingen. De woordelijke onderbouwing in het rapport gebeurt enerzijds op een respectvolle manier en getuigt van de zorgvuldige aandacht voor een positieve bevestiging van de individuele leerling. Anderzijds verwijzen de onderbouwingen minder naar de beheersing van de leerplandoelen. De toetsenmap verduidelijkt wel een aantal gerealiseerde doelen.
- Het rapport biedt in minder mate ruimte voor de inbreng van leerlingen en ouders. Tussentijdse en bijkomende **overlegmomenten** bij onder meer probleemsituaties en bij niveauovergangen creëren wel mogelijkheden om toelichting te geven bij het leren en ontwikkelingsproces van de leerlingen. De schriftelijke voorbereiding op het individuele oudercontact geeft een breed beeld over de vorderingen van de leerling en ondersteunt het overleg met de ouders.
- Binnen het ondersteuningsproces van leerlingen met specifieke onderwijsnoden heeft de school aandacht voor **gedifferentieerde** rapportering. De genomen maatregelen komen in onderling overleg tot stand en de communicatie hieromtrent is transparant.
- Om de **overgang** naar het **secundair onderwijs** en om de continuïteit in leerbegeleiding te bevorderen, krijgen de ouders een baso-fiche mee. Deze informatie steunt op de gegevens in het leerlingendossier en het rapport. Er zijn evenwel groeimogelijkheden om de adviezen en de oriëntering transparanter te onderbouwen door een meer talent- en competentiegerichte rapportering. Er blijven ook kansen liggen tot leerinhoudelijk overleg tussen de derde graad van het basisonderwijs en de eerste graad van het secundair onderwijs waarnaar de meeste leerlingen doorstromen.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De school maakt op een deskundige wijze gebruik van de beleidsruimte waarover ze beschikt. Het **intern leiderschap** in het kleuter- en lager onderwijs wordt opgenomen door twee directeurs waarvan de verantwoordelijkheid aangaande het administratief en pedagogisch beleid duidelijk is afgebakend. De leiding creëert een leer- en werkomgeving die de aanwezige motivatie van alle betrokkenen verhoogt. Deze doelgerichte beleidskeuze betekent een belangrijke meerwaarde voor een efficiënte schoolwerking.
- Ook de deskundige inbreng en het engagement van het hele schoolteam versterken de **beleidskracht** op deze school. Ondersteund door het schoolbestuur en de scholengemeenschap, kent de school een sterke evolutie. De vlotte samenwerking met de andere scholen van de scholengemeenschap bevordert eveneens de eigen werking.
- De autonome kleuter- en lagere school **profiëren** zich als één basisschool. Deze bewuste keuze begunstigt de gezamenlijke verantwoordelijkheid om kwaliteitsvol onderwijs na te streven en zorgt voor een gezonde ontwikkelingsdynamiek.

Aangestuurd vanuit het pedagogisch project kenmerkt deze school zich door haar aandacht voor menselijke waarden en maatschappelijke verbondenheid, die gestalte krijgt in doeltreffende initiatieven.

- Het schoolbeleid steunt op een dynamisch schoolwerkplan, een beleidsplan met duidelijke prioriteiten en een transparant leerkrachtenvademecum. Hoewel deze **koersbepaling** een gelijkgerichte uitvoering en samenwerking bevordert, heeft de doelgerichte en planmatige aanpak van noodzakelijke bijstellingen nog groeimogelijkheden in het kleuteronderwijs.
- De school voert een **democratisch en participatief beleid**. De teamleden worden via verschillende overlegkanalen nauw betrokken bij onderwijskundige en organisatorische aspecten. Opvallend hierbij is de deskundige inbreng vanuit de ondersteunende werkgroepen. De doeltreffende overlegcultuur resulteert in leerplangerichte initiatieven.
- Het gevoerde **GOK-beleid** rond taalvaardigheidsonderwijs en socio-emotionele ontwikkeling in het lager onderwijs kent een doeltreffende aanpak en heeft duidelijke effecten op leerling-, leerkrachten- en schoolniveau. De school wendt de GOK-lestijden aan, in samenhang en ter versterking van de rand- en taalomkadering. Ze onderzoekt op een brede en systematische wijze haar context en input. Meetbare doelstellingen en realistische acties sluiten hier nauw bij aan. De initiatieven kennen een gelijkgerichte uitvoering en een systematische opvolging en bijsturing omwille van de gezamenlijke betrokkenheid. De wijze waarop de school de leesvorderingen van de taalzwakke leerlingen objectief meet en analyseert en in relatie brengt met de ondersteuningsstrategieën, betekent een hefboom om het rendement van de andere initiatieven na te gaan.
- Het **taalbeleid** wordt grotendeels aangestuurd vanuit de GOK-werking. De school ontplooit kwaliteitsvolle initiatieven om haar onderwijspraktijk aan te passen aan de taalleerbehoefte van de leerlingen, met als doel de taalontwikkeling te bevorderen en de slaagkansen van de leerlingen te verhogen. Hierbij ligt het accent op het communicatief en functioneel taalgebruik en op een geïntegreerde taalondersteuning in de klaspraktijk.
- De school onderzoekt en bewaakt systematisch haar eigen onderwijskwaliteit. Zowel interne als externe evaluatieverslagen, evenals de resultaten van de leerlingen liggen aan de basis van haar **kwaliteitszorg**. Ze gebruikt deze informatie om prioriteiten te kiezen, om verbeteringsacties te ondernemen en om nascholingen op te enten. Een doeltreffend onderzoek naar de effecten van de inspanningen in het kleuteronderwijs heeft nog uitbreidingsmogelijkheden. De beschikbare outputgegevens leiden in mindere mate tot reflectie over de kwaliteit van de onderwijs- en leerprocessen.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Het volledige en evenwichtige onderwijsaanbod binnen het leergebied Nederlands.
- Het gebruik van valide en transparante evaluatie-instrumenten voor het leergebied Nederlands.
- De doelgerichte acties vanuit het gelijke onderwijskansenbeleid om de verschillende taalvaardigheden bij de leerlingen te verhogen.
- De leerplangerichte planning van het onderwijsaanbod voor het leergebied wereldoriëntatie.
- De brede en geïntegreerde benadering van de verschillende domeinen binnen het leergebied wereldoriëntatie in een krachtige leeromgeving.
- De impulsen en de effecten van de werkgroepvergaderingen op de leerplanrealisatie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het doelbewust gebruik van extern evaluatiemateriaal om de prestaties van de leerlingen voor de leergebieden Nederlands en wiskunde objectief te meten en om hun vorderingen systematisch op te volgen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het breed en sterk gedragen schoolbeleid en de vernieuwingsbereidheid om op een planmatige wijze de vooropgestelde beleidsdoelstellingen te realiseren.
- De realisatie van het schooleigen opvoedingsproject vanuit een gezamenlijke doelgerichtheid, een groot engagement en een sterke collegiale verbondenheid.
- De transparante communicatie, de doeltreffende overlegcultuur en de participatieve besluitvorming.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De competentiegerichte evaluatiepraktijk binnen het leergebied wereldoriëntatie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De overeenstemming tussen de vooropgestelde leerplandoelen rond kennis, vaardigheden, inzichten en attitudes en de evaluatie- en rapporteringspraktijk.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De bewaking van de gezamenlijke doelgerichtheid en gelijkgerichte uitvoering in het kleuteronderwijs.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Lieve Leconte

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: